

Het is nu officieel: bosreservaat Joseph Zwaenepoel is UNESCO-werelderfgoed!

Kris Vandekerkhove

Het bosreservaat Joseph Zwaenepoel is nu officieel UNESCO Werelderfgoed ! (foto: Kris Vandekerkhove)

In een vorige nieuwsbrief hadden we het er al eens over : er liepen onderhandelingen om enkele onbeheerde stukken van het Zoniënwoud, mee op te nemen bij het UNESCO-Wereldnatuurerfgoed. En dat is nu ook gelukt ! Op de jaarlijkse bijeenkomst van het World Heritage Committee (oktober 2017 in Krakau) werd het voorstel goedgekeurd om de reeds bestaande World Heritage Site van oude en ongerepte beukenbossen uit te

breiden met ruim 50 nieuwe sites, waaronder de vijf onbeheerde reservaten in het Zoniënwoud. De officiële benaming is nu 'UNESCO World Heritage Site of Primeval Beech Forests and Natural beech forests of Europe.' Daarmee krijgen deze bossen dezelfde erkenning als andere natuurparels zoals het Grote Barrièrerif of de Galapagoseilanden.

Het is technisch gesproken een zogenaamde 'component site', wat betekent dat de site is samengesteld uit een aantal deelgebieden, die samen het erfgoed uitmaken. In Zoniën zijn dat vijf deelgebieden, waarvan het bosreservaat Joseph Zwaenepoel het grootste is (ongeveer 3/4 van de oppervlakte). Daarnaast zijn ook nog telkens twee onbeheerde bosreservaten in het Brusselse en Waalse gedeelte van het Zoniënwoud, mee opgenomen. In totaal beslaat deze 'site' ruim 90.000 ha onbeheerde beukenbossen, verspreid over 12 landen, van Duitsland tot Albanië, en van Spanje tot Oekraïne. De belangrijkste beuken-oerbossen in Oost-Europa zijn daar bij, maar ook bossen die, zoals het bosreservaat in Zoniën, vroeger wel beheerd werden.

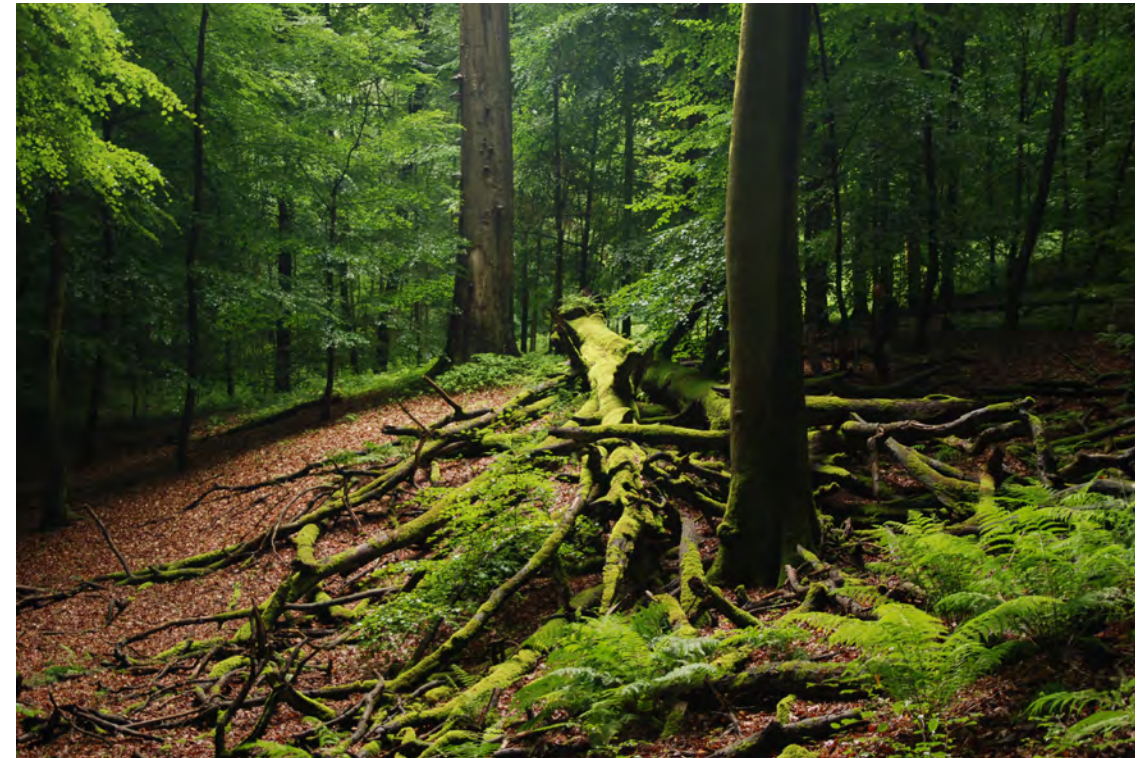
Het INBO speelde al van in het begin achter de schermen een belangrijke rol bij deze uitzonderlijke erkenning door de nodige wetenschappelijke onderbouwing te leveren voor het erkenningsdossier. Samen met de onderzoekers van Onroerend Erfgoed konden we aantonen dat de beuk al minstens 2000 jaar een prominente positie inneemt het Zoniënwoud. Daardoor kon zich hier een zeer volledige fauna en flora van beukenbossen ontwikkelen. De oudste reservaatdelen hebben door de grote aantallen monumentale bomen en het vele dode hout al na enkele decennia de aanblik van echte oerbossen gekregen. Deze stellingen konden we ook onderbouwen via onze meetreeksen en inventarisaties en vergelijkingen met de resultaten van onze collega's in de buitenlandse reservaten. Deze erkenning als werelderfgoed is een opsteker van formaat en geeft wereldwijde erkenning en waardering voor de uitzonderlijke (en vaak miskende) waarde van oude onbeheerde beukenbossen, zelfs in ons land.

Wil je meer weten over de Unesco-site? Hier vind je een link naar de officiële website.

<https://whc.unesco.org/en/list/1133>

Onze inhoudelijke argumentatie rond de positie van beuk in Zoniën vind je dan weer in volgend INBO-rapport:

https://pureportal.inbo.be/portal/files/14318682/Vandekerkhove_Deforce_Bastiaens_2018_HistoricEcologicalPositionOfBeechInTheArea.pdf

Na ruim 30 jaar spontane ontwikkeling heeft de oudste kern van het bosreservaat al de aanblik van een (bijna) natuurlijk beukenbos. (foto: Kris Vandekerkhove)

Blauw vliegend hert (Platycerus caraboides) is een kenmerkende soort voor (half)natuurlijke beukenbossen, die in het Zoniënwoud voorkomt. (foto: Peter Van de Kerckhove)